

Partiundersøkelse om dyrevelferd før stortingsvalget 2013

1. *Hva mener ditt parti er de viktigste dyrevelferdsspørsmålene i Norge i dag? Hva vil ditt parti gjøre med disse spørsmålene? Hvilke mål har dere og hvilke midler vil dere bruke?*

Miljøpartiet de grønne:

De viktigste problemene for god dyrevelferd er i landbruket, som blir stadig mer intensivt og rasjonalisert. Regjeringens siste landbruk- og matmelding legger opp til stadig mer intensiv kjøttproduksjon, som også fjerner seg fra fordelene ved norske forutsetninger for landbruket (som store utmarksbeiter). Dette går på akkord med dyrevelferden, og er i tillegg i de fleste tilfeller en miljøfiendtlig utvikling. Vi vil ta noen grunnleggende, systemkritiske debatter i Stortinget, herunder:

- a) Kreve at dyr i fangenskap skal få utfolde sine artstypiske og individuelle behov, uavhengig av økonomiske hensyn.
- b) Skjerpe rasekrav for landbruksdyr og familiedyr. Avl og import av dyreraser som genetisk medfører vesentlige helseskader eller lidelser for dyrene må ikke tillates.
- c) Gjennomgå næringsforskrifter som regulerer håndtering av dyr. Dette for å sikre at intensjonene i dyrevelferdsloven etterfølges bedre i praktisk regelverk.
- d) Endre slakteristrukturen slik at dyretransporter blir kortere, og høyst fire timer lange. Bruk av mobile slakteri og gårdsslakteri er en del av løsningen. Dyra skal ha fri tilgang til vanningsautomat underveis, eller annenhver time. Dersom kravene ikke oppfylles, må mobilt slakteri påkostes.
- e) Sette som nasjonalt mål å redusere kjøttforbruket og fremme vegetariske alternativer i offentlige innkjøp. Statens engasjement i opplysningskontorene for kjøtt og andre animalske produkter må avvikles til fordel for støtte til næringsuavhengig opplysning om mat og helse. Opplysningen må ta hensyn til økologi og dyrevelferd.
- f) Gi forbrukerne mer informasjonen om animalske produkter, blant annet ved å innføre en merkeordning som opplyser om produksjonsforhold og dyrevelferdstiltak i produksjonsledd og transport.

Senterpartiet:

God dyrevelferd er et mål i seg selv. Erkjennelse av dyrs egenverdi er viktig. Dyrevelferden er næringens og dyreholders ansvar. Den som eier dyr skal sikre gode forhold for dyrene. Kunnskap er en forutsetning for riktig behandling av dyr. Mattilsynet må ha tilstrekkelige

ressurser til å drive god rådgivning, hyppig kontroll og ha et målrettet samarbeid med produksjonsnæringene.

Fremskrittspartiet:

FrP mener at de viktigste problemstillinger rundt dyrevelferd i dag er å få til en enhetlig saksbehandling hos Mattilsynet, jfr Riksrevisjonen påpekninger i Dokument 3:8 (2011-2012) samt øke frekvensen av tilsyn med jordbruksbedrifter, herunder spesielt øke grad av uanmeldte tilsyn.

Kristelig Folkeparti:

- a) Hindre at det brukes bioteknologi som gir individer uten dyrenes naturlige instinkter og egenart. Middel: Lovverket
- b) Skjerpede krav og ikke forhåndsvarslede kontroller med pelsdyrnæringen.
- c) KrF mener at ingen skal håndtere dyr uten at dyrevelferd er i høysetet. Derfor er det avgjørende med flere og bedre kontroller for å sikre at useriøse aktører blir luket ut.
- d) Minimalisere bruken av forsøksdyr.

Venstre:

Venstres utgangspunkt er at dyr har en egenverdi, og dyrenes velferd skal settes i første rekke. Venstre vil stille strenge krav til dyrehold, og innskrenke adgangen til å bruke dyr til kosmetiske eller underholdningsmessige formål. Venstre skal være en forkjemper for dyrevern i en ny blågrønn regjering. Blant annet ønsker vi forbud mot sirkuselefanter og nedleggelse av pelsdyrnæringen. Et effektivt tiltak vil være å kutte i subsidiene til næringen. Venstre mener også at tilsynsmyndighetene må prioritere dyrevelferd høyere enn i dag, og at det forebyggende arbeidet må løftes og også omfatte oppfølging av mennesker som har dyr i sin varetekt. Venstre vil derfor ta initiativ til en ny dyrevelferdsmelding. Venstre vil legge til rette for kortere dyretransporter, blant annet gjennom å stimulere til bruk av mobile slakteri og gårdsslakteri. I tillegg vurderer Venstre å opprette et eget dyrevelferdstilsyn, eller å opprette en egen organisasjon for dyrevelferd underlagt Mattilsynet. Venstre vil også prioritere investeringer i alternativer til dyreforsøk og forbedre prosedyrer og arbeidsoperasjoner som berører fiskevelferden for oppdrettsfisk.

Rødt:

Rødt mener et mer menneskevennlig samfunn, der markedskreftene har mindre spillerom, også vil være et mer dyrevennlig samfunn. Når marginene presses får det konsekvenser både for dyrevelferd og for de ansattes arbeidsvilkår. Det gjelder både i landbruket, pelsdyrindustrien og i andre næringer. Rødt vil avvikle pelsdyrnæringa. Stortinget vedtok i 2002 at man skulle gi pelsdyrbransjen ti år på å få til vesentlige forbedringer i dyrevelferden. 11 år har gått og de har ikke klart det. Bransjen er også en aktør med mye sosial dumping. Rødt mener begge deler er uakseptabelt, og i stedet for å gi industrien nye utsettelse, vil Rødt gi støtteordninger for å sluse arbeidsplassene over i bærekraftig virksomhet.

Arbeiderpartiet:

Dyr har en egenverdi, uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Det er viktig at vi legger til rette for at alle dyr blir behandlet godt, og at de beskyttes mot både fare og unødvendige påkjenninger. Alle dyreeiere har ansvar for at hvert enkelt dyr får forsvarlig tilsyn og stell, og at håndtering av dyrene skal skje med omsorg og respekt for dyrets egenart. Holdningsskapende arbeid er viktig for å forebygge at dyr lider. Det er også viktig at det offentlige griper inn hvis eiere ikke tar tilstrekkelig ansvar. I programmet vårt har vi bl.a. varslet at vi vil styrke Mattilsynet for å sikre at de kan prioritere tilsyn med dyrevelferden.

Sosialistisk Venstreparti:

For å sikre dyrevelferden må vi sikre at dyrevelferdsloven ikke brytes, samt en styrking av dyrs rettigheter. Det vil vi gjøre gjennom å avvikle pelsdyrnæringa, bedre dyrevelferden i kyllingindustrien, innføre et forbud mot bruk av dyr som er avlet frem på en måte som gjør at de lider, forby bruk av elefanter på sirkus og å styrke fiskevelferden. Samtidig må vi opprette et eget dyretilsyn, som skal sikre at dyrs rettigheter holdes.

Høyre:

Høyre har programfestet at vi vil iverksette tiltak som sørger for at Norge ligger i fremste rekke når det gjelder dyrevelferd. Mattilsynet skal forebygge, avdekke og følge opp dyretragedier. Det er klart det gjør inntrykk å se saker med lidende dyr. Vårt inntrykk er at sakene som avdekkes fordeler seg i to hovedkategorier. I landbruket ser vi fra tid til annen besetninger som er påført store lidelser på grunn av bondens sviktende evne til å ta vare på dyrene. Den andre kategorien er kjæledyr, der det jevnlig fremkommer tilfeller av kjæledyr som er forlatt og overlatt til seg selv. Det har blitt gjort flere tiltak i de senere år, og dette arbeidet bør fortsette. Samtidig er det klart at vi ikke kan være tilfreds så lenge slike saker forekommer. Dersom Høyre kommer i posisjon, vil vi være åpne for en dialog med organisasjoner og andre om hvordan dyrevelferdsarbeidet kan organiseres bedre, og om det er nye konkrete tiltak som kan iverksettes. Høyre ser at det på frivillig basis gjøres mye viktig dyrevelferdsarbeid, og vi har i våre alternative budsjetter økt bevilgningene til frivillige organisasjoner. Samtidig vil vi utrede mulighetene for å innføre en kompensasjonsordning til personer eller organisasjoner som frivillig tar hånd om forvillede og hjelpeløse dyr.

2. Hvor godt etterleves Dyrevelferdsloven i praksis?

a) I hvilken grad har husdyr i dagens produksjonssystemer mulighet til å utøve «naturlig atferd», slik Dyrevelferdslovens § 23 krever?

Miljøpartiet de grønne:

De aller fleste dyr innen industriell, konvensjonell produksjon har lite mulighet til dette, både på grunn av holdet (lite plass, monotont liv og intensiv fôring) og bruk av intensive raser. Mye av norsk landbruk drives i strid med målene i dyrevelferdsloven.

Senterpartiet:

Regelverket er blant verdens strengeste. Det følges aktivt opp gjennom et tilsyn som er til stede over hele landet. Regelverket for dyrevelferd vil alltid være en avveining mellom det dyrevelferdsmessig optimale og det praktisk mulige.

Fremskrittspartiet:

FrP mener at store bruk og samdrifter har større muligheter for tilrettelegging for dyrevelferd enn små enkeltbruk. Dette knyttet til løsdrift, muligheter for fri bevegelse samt økt mulighet for døgnovervåkning og tilsyn fra bonden selv.

Kristelig Folkeparti:

Det er klart at dyr som lever på netting, i liten grad har denne muligheten.

Venstre:

Venstre har grunn til å tro at dyrevelferdsloven etterleves samvittighetsfullt i praksis. De fleste som er involvert i dyrehold i Norge har et genuint ønske om å ivareta dyrenes velferd. Allikevel er Venstre bekymret for om dyrenes velferd følges godt nok opp særlig i intensive produksjoner og i utedrift med lite tilsyn. Venstre vil ta initiativ til en ny dyrevelferdsmelding for å få et oppdatert situasjonsbilde på norsk dyrevelferd. Samtidig mener Venstre at tilsynsmyndighetene må prioritere dyrevelferd høyere enn i dag, og at det forebyggende arbeidet må løftes og også omfatte oppfølging av mennesker som har dyr i sin varetekt. Det er grunn til å tro at dyr i intensive produksjoner i for liten grad har mulighet til å utøve "naturlig adferd" i tråd med lovens krav. Venstre er spesielt bekymret for om dette kravet etterleves i større fjørfehold, pelsdyroppdrett, fiskeoppdrett og i store grisehold. Venstre vil ta initiativ til en ny dyrevelferdsmelding for å få et oppdatert situasjonsbilde av dette.

Rødt:

I liten grad.

Arbeiderpartiet:

Vi mener at dyreholdet her i landet er forenlig med dyrevelferdsloven, og viser til at vi har et av verdens strengeste regelverk som alle husdyrprodusenter må forholde seg til.

Sosialistisk Venstreparti:

Et tydelig lovverk er nødvendig for å sikre dyrs rettigheter. Samtidig er det tydelig at rettighetene og lovverket brytes i norsk dyrehold. Derfor går SV inn for et statlig dyretilsyn for å følge opp lovverket.

Høyre:

Dette er et faglig spørsmål som det er vanskelig å ta politisk stilling til. Høyre er ikke kjent med at det er foretatt undersøkelser som viser i hvilken grad norske dyr ikke får utøve «naturlig atferd» og hvilket omfang dette i så fall har.

b) Hvor langt får husdyr i dagens produksjonssystemer tilfredsstilt sine «individuelle og artsspesifikke behov», slik Dyrevelferdslovens § 23 krever?

Miljøpartiet de grønne:

Samme som over, her har vi en lang vei å gå. Syke dyr skal jo bli skilt ut av flokken og holdes i egne båser/binger, eventuelt avlives på stedet, men det skjer nok ofte at sykdom og skader ikke blir oppdaget, særlig i større besetninger. I både kyllingproduksjon og pelsproduksjon kan vi gå så langt som å si at dette punktet er totalt neglisjert.

Senterpartiet:

Regelverket er blant verdens strengeste. Det følges aktivt opp gjennom et tilsyn som er til stede over hele landet. Regelverket for dyrevelferd vil alltid være en avveining mellom det dyrevelferdsmessig optimale og det praktisk mulige.

Fremskrittspartiet:

Det er litt vanskelig å si i hvilken grad dette blir tilfredsstilt. FrP mener at en hele tiden bør ha fokus på å forbedre velferden til dyra. For FrP er det viktig å se verdien av husdyr som blant annet går til matproduksjon, også mens de er i live

Kristelig Folkeparti:

Her gjelder samme begrensning som i pkt a. Loven er egentlig nokså streng. Vår vurdering er at hyppigere og mer effektive kontroller ville måtte føre til en bedret praksis.

Venstre:

Det er grunn til å tro at dyr i intensive produksjoner i for liten grad får oppfylt sine "individuelle og artsspesifikke behov" i tråd med lovens krav. Venstre er spesielt bekymret for om dette behovet oppfylles i større fjørfehold, pelsdyroppdrett, fiskeoppdrett og i store grisehold. Venstre vil ta initiativ til en ny dyrevelferdsmelding for å få et oppdatert situasjonsbilde av dette.

Rødt:

I liten grad.

Arbeiderpartiet:

Vi forutsetter at dyrevelferdsloven følges opp, og er opptatt av at regelverket følges aktivt opp gjennom Mattilsynet, som er til stede over hele landet.

Sosialistisk Venstreparti:

Et tydelig lovverk er nødvendig for å sikre dyrs rettigheter. Samtidig er det tydelig at rettighetene og lovverket brytes i norsk dyrehold. Derfor går SV inn for et statlig dyretilsyn for å følge opp lovverket.

Høyre:

Dette er et faglig spørsmål som det er vanskelig å ta politisk stilling til. Høyre er ikke kjent med at det er foretatt undersøkelser som viser i hvilken grad norske dyr ikke får tilfredsstilt sine «individuelle og artsspesifikke behov» og hvilket omfang dette i så fall har.

3. Ønsker ditt parti å endre Dyrevelferdsloven på noe punkt?

Miljøpartiet de grønne:

Om den skulle endres, ville det være nyttig å gjøre formuleringene mer forpliktende. I dag er loven vag og med luftige formuleringer som gjør det for lett for næringsinteresser å vinne gjennom på bekostning av politiske mål for dyrevelferden. Hovedproblemet i dag er likevel ikke Dyrevelferdsloven, men at lovens mål og intensjoner ikke etterfølges i næringsforskriftene. Det er kanskje dumt å bruke tid på å endre en ambisiøs Dyrevelferdslov, dersom det holder den politiske debatten unna de faktiske problemene, nemlig operasjonaliseringen av loven/praksis. De Grønne vil forøvrig flytte det offentlige ansvaret for dyrevernet fra Mattilsynet under Landbruksdepartementet til et eget dyretilsyn under Miljøverndepartementet. Vi ønsker også å opprette en egen enhet i Politiet med særlig kompetanse på dyrevern og dyreatferd, slik at brudd på dyrevelferdsloven blir straffeforfulgt i større grad enn i dag.

Senterpartiet:

Senterpartiet har vært med på å jobbe frem en ny, strengere dyrevelferdslov og mener at den står seg godt. Den tre år gamle dyrevelferdsloven gir Mattilsynet flere virkemidler enn tidligere for å bidra til at regelverket etterleves. Spesielt for å kunne avdekke og forebygge situasjoner med alvorlig dyrelidelse, ble det innført en allmenn varslingsplikt. Det ble også gitt hjemmel til å fastsette overtredelsesgebyr ved brudd på regelverket. Vi foreslår at Mattilsynet skal kunne ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på dyrevelferdsloven. Mattilsynet kan også forby dyrehold gjennom forvaltningsvedtak. Tidligere kunne forbud mot dyrehold kun fastsettes ved dom. Dette har medført en stor økning i bruken av dette virkemidlet.

Fremskrittspartiet:

FrP ønsker en økt etterlevelse av dyrevelferdsloven fra både offentlige myndigheters side og den enkelte næringsutøver/dyreeier. FrP ønsker å opprette dyrepoliti for kjæledyr etter modell fra Djurskyddsgruppen i StockholmsPolisen.

Kristelig Folkeparti:

Vi har ikke programfestet andre lovendringer enn det som fremgår av spm. 1, pkt. 1.

Venstre:

Ja, Venstre vil både ha strengere tilsyn med alle dyr som brukes til produksjon, forsøk og underholdning. Et eksempel på dette er at Venstre vil vi forby bruk av ville dyr på sirkus. En annen viktig prioritering er å innføre strengere krav til oppdrett av fjærkre. Forbrukere er ikke alltid klar over hvilken skjebne kyllingene har lidd før de har blitt slaktet og fraktet til butikkene. Venstre går derfor inn for negativ merking av for eksempel «buregg». I tillegg vil Venstre forby avl og bruk av dyr som er avlet frem med sterkt unaturlige og skadelige egenskaper, noe dagens behandling av fjærkre er et godt eksempel på.

Rødt:

Ja, vi vil forby pelsdyroppdrett og endre lovgivninga slik at vi rettes inn mot en økologisk bærekraftig husdyrhold.

Arbeiderpartiet:

Vi er fornøyd med at dyrevelferdsloven plasserer oss i front når det gjelder dyrevelferden. Vi har ikke fremmet forslag om endringer i loven, men mener vi hele tiden skal være på søken etter forbedringer, og sikre at regelverket er oppdatert og sikrer god dyrevelferd.

Sosialistisk Venstreparti:

Vi i SV er fornøyde med styrkingen av dyrs rettigheter som kom med dyrevelferdsloven i 2009. Det viktigste for å sikre dyrs velferd nå er å styrke tilsynet ved å opprette ett eget dyretilsyn. SV er åpne for forbedringer av dyrevelferdsloven ved å avvikle pelsdyrnæringa, sikre dyrevelferden i kyllingindustrien, avvikle bruk av dyr som er avlet frem på en måte som gjør at de lider overlast, og å sikre fiskevelferden i oppdrettsanlegg.

Høyre:

Da dyrevelferdsloven ble vedtatt i 2009 ble det i Stortinget fremmet forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre om å fremheve veterinærkompetanseaspektet i forbindelse med at Mattilsynet oppnevner dyrevernemnder. Slik loven i dag fremstår er det lekmannsskjønnet som fremheves. I tillegg foreslo vi at dyreeier ved vedtak om beiterestriksjoner grunnet rovvilt etter § 30 skulle ha rett til full økonomisk kompensasjon. Sammen med Fremskrittspartiet og Venstre ønsket vi å utrede mulighetene for å innføre en kompensasjonsordning til personer eller organisasjoner som

frivillig tar hånd om forvillede og hjelpeløse dyr. Sammen med Fremskrittspartiet ønsket vi at det skulle opprettes et sentralt register over saker om beitenekt på grunn av rovdyr.

4. Hvordan mener ditt parti at de store rovdyrene i Norge bør forvaltes?

Miljøpartiet de grønne:

De Grønne mener det er en selvfølge at vi skal ha levedyktige bestander av rovdyrartene i Norge. Store og små rovdyr har stor innvirkning på arter, artssammensetning og økologisk struktur i alle områder de lever i. Det er en utfordring, men helt avgjørende å søke løsninger som gjør at Norge kan opprettholde både aktive utmarksnæringer og levedyktige bestander av arter som hører til i norsk natur. Mange land har både omfattende utmarksbeite og levedyktige rovdyrbestander. Ansvar for å finne løsninger som både sikrer landbruk og natur hviler på både landbruket selv og det øvrige samfunnet. Vi ønsker å sterkt øke støtten til tiltak som kan dempe konfliktene mellom rovdyr og beitebruk, inkludert gjeting, gjerdning, overvåking og bruk av raser med naturlig forsvarsinstinkt.

Senterpartiet:

Senterpartiet arbeider for reduserte bestandsmål for alle de store rovdyra. Så lenge rovdyrforliket fra 2011 gjelder er bestandsmålene en øvre grense for hvor mange rovdyr vi skal ha i Norge. Dyrevelferden for det store antallet beitedyr som hvert år blir revet i hjel av rovdyr må vektlegges sterkere.

Fremskrittspartiet:

FrP mener det er viktig og verdifullt å ha et rikt plante- og dyreliv. I Norge bør det opprettholdes en rovdyrbestand av jerv, bjørn og gaupe. Ulven er ikke en utrydningstruet art. Vinteren 2011/2012 ble det registrert 28-32 ulver med helnorsk tilhold, og 28-32 ulver i grenseområdet mellom Norge og Sverige. FrP mener at selv om ulven ikke trenger like sterk beskyttelse som jerv og gaupe, betyr det ikke at den aktivt skal fjernes. FrP forholder seg til det som ble avtalt i rovdyrforliket i 2011 og støtter den todelte målsetningen om både å sikre rovvilt og beitenæringen i Norge. Vi ser naturligvis at dette til tider er konfliktfylt, og vi har flere ganger tatt til orde for blant annet en sterkere lokal forvaltning av rovdyr og en avvikling av ulvesonene. Vi mener det er viktig å la lokalsamfunnet få delta mer aktivt i rovviltforvaltningen. Det var en målsetting som også ble fremhevet i rovdyrforliket fra 2011. For å sikre økt lokal forankring bør man foreta en ny gjennomgang av rovviltregionene. FrP mener at beslutningene foretatt av rovviltnemndene bør være endelige så lenge uttaket skjer innenfor de fastsatte nasjonale måltall.

Kristelig Folkeparti:

Vi er en del av rovdyrforliket, og stiller oss bak dette.

Venstre:

Venstre vil sikre levedyktige bestander av de fem store rovviltartene (jerv, ulv, bjørn, gaupe, kongeørn) gjennom å etablere en felles nordisk forvaltningsplan som sikrer rovdirenes langsiktige overlevelse både i Norge og Norden, og der bestandsmål på samtlige rovviltarter økes basert på faglige anbefalinger. For å redusere konflikt mellom husdyr og rovvilt, trengs forutsigbar politikk. I den grad rovdyr og husdyrhold ikke lar seg forene, må Norges forpliktelser til å opprettholde levedyktige rovviltstammer gå foran, kombinert med økonomisk kompensasjon til næringsdrivende som blir berørt.

Rødt:

Vi bør utvide deres habitater ved å utvide områdene for verna nasjonalparker.

Arbeiderpartiet:

Utgangspunktet for Arbeiderpartiets rovdyrpolitikk er at vi skal sikre levedyktige bestander av våre store rovdyr: Ulv, bjørn, gaupe, jerv og kongeørn. Forliket i Stortinget om rovviltpolitikken i 2011 danner grunnlaget for rovdyrpolitikken vår. Samtidig jobber vi med konfliktdependende tiltak. På den måten ivaretar vi hensynet til viktige beiteområder og til viktige rovviltområder.

Sosialistisk Venstreparti:

SV vil sikre balansen mellom levedyktige bestander av de fire store rovdirene og ta vare på naturens rikdom og mangfold. Naturmangfoldloven må brukes for å sikre beskyttelse av truede arter og deres leveområder.

Høyre:

Høyre legger rovviltforliket til grunn for vår politikk. Det innebærer at rovdyrforvaltningen må baseres på en politikk der hensynet til å sikre overlevelse til alle de store rovviltartene i norsk natur må kombineres med en forvaltning som totalt sett bidrar til å dempe konfliktene og motvirke utrygghet innenfor den todelte målsettingen. Høyre legger de bestandsmålene som det var enighet om i rovdyrforliket til grunn. Høyre ønsker en avtale med Sverige om felles forvaltning av ulv i grensetraktene. Høyre vil gjennomføre rovviltforlikets punkt om at det ikke skal være rovvilt som representerer skadepotensial i prioriterte beiteområder og kalvingsområder for tamrein.

5. *Bør pelsdyrhold avvikles i Norge? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvis ja, hvor raskt og hvordan?*

Miljøpartiet de grønne:

De Grønne vil forby oppdrett av pelsdyr umiddelbart. I praksis vil det bety at det ikke lenger blir tillatt å avle fram reve- og minkvalper til pelsproduksjon, og at kjøp og salg av forelderdyr til pelsproduksjon også blir forbudt i Norge. Kompensasjon eller omstillingstøtte

til bøndene kan vurderes, men dette har vi ikke programfestet. Blir ikke et forbud innført straks, vil De Grønne også umiddelbart avvikle statsstøtten til pelsdyrnæringen

Senterpartiet:

Det er gjort mye for å bedre dyrevelferden i pelsdyrnæringen de siste årene. Senterpartiet ønsker ikke å avvikle pelsdyrhold i Norge, men vi er meget opptatt av at de aktørene som driver i næringen skal følge den nye, strenge forskriften fra 2011. Forskriften er basert på tilgjengelig vitenskapelig dokumentasjon og stiller strengere krav til daglig tilsyn, dyras levestandard og til avlsarbeidet.

Fremskrittspartiet:

FrP er prinsipielt i mot å legge ned næringer. Imidlertid er FrP villig til å se på om kravene til virksomhet skal skjerpes inn for ivaretagelse av dyrehelse og -velferd. FrP ønsker en egen melding om rammevilkårene for pelsdyrhold i Norge da dette ikke ble avklart i forbindelse med Landbruksmeldingen, meld St 9 (2011-2012). FrP er også prinsipielt i mot subsidiering av enkelt næringer og går inn for å gradvis fjerne særskilte støtte- og tilskuddsordninger til pelsdyrnæringen.

Kristelig Folkeparti:

Nei, vi har nylig drøftet dette på vårt landsmøte, som går for opprettholdelse av næringen med begrunnelse av at det er en viktig næring i deler av landet. KrF vil ikke avvikle en næring uten at næringen er grundig utredet og konsekvensene er kartlagt. Vi avventer en varslet redegjørelse fra landbruksdepartementet som det nå ikke ser ut at kommer før valget. Men tillitten til pelsdyrnæringen er tynnslitt. Vi vil derfor ha flere og bedre kontroller, og strengere reaksjoner ved brudd på god dyrevelferd.

Venstre:

Ja, Venstre vil avvikle pelsdyroppdrett – og vi vil gjøre det i neste stortingsperiode. Dette vil vi gjøre ved å gi pelsdyrfarmene omstillingsstøtte slik at de får muligheten til å legge om til annet landbruk eller annen næring. Dyrevelferd er viktigere enn menneskers behov for luksusvarer. Det avdekkes stadig helt uakseptable forhold på norske pelsdyrfarmer. Pelsdyrbransjen har ikke sørget for at dyrevelferden er tilstrekkelig forbedret de siste ti årene.

Rødt:

Det bør avvikles så raskt som overhodet praktisk gjennomførbart, og dagens pelsdyroppdrettere bør gis overgangsordninger slik at de kan gå over til alternative næringer.

Arbeiderpartiet:

Arbeiderpartiet går inn for en styrt avvikling av pelsdyrnæringen. Vi har programfestet at omstillingsmidler for etablering av ny landbruksvirksomhet basert på gårdsbrukets ressurser må stilles til rådighet i avviklingsperioden. Det er ikke tidfestet når dette skal skje.

Sosialistisk Venstreparti:

Ja! SV vil avvikle pelsdyrindustrien i Norge. Det vil vi gjøre gjennom å sette en tidsfrist som industrien må rette seg inn etter. Samtidig vil vi bidra med midler, sånn at industrien får tid til omstilling innen fristen.

Høyre:

Høyre har ikke programfestet at pelsdyrhold bør avvikles, men vi har på den annen side heller ikke programfestet at vi skal ha pelsdyrhold i Norge. Høyre har opp gjennom årene gitt støtte til pelsdyrnæringen, og vi har lagt stor vekt på faglige innspill om at det ikke nødvendigvis er større dyrevelferdsutfordringer ved hold av pelsdyr enn ved annet husdyrhold i landbruket. For Høyre vil næringens evne til å utvikle seg i tråd med utviklingen og faglige instansers syn på dyrevelferdsspørsmål veie tungt.

6. Vil ditt parti at støtteordninger i landbruket kanaliseres til tiltak som fremmer god dyrevelferd? Hvordan skal dette i så fall gjøres?

Miljøpartiet de grønne:

Ja, det er politikkenes oppgave å fremme «best practice» og gi landbruksnæringene forutsigbare incentiver til en dyrevennlig utvikling. De Grønne har programfestet at vi vil at produksjonsstøtte og lånebetingelser til landbruket i større grad gir incentiver til investeringer i god dyrevelferd. Dette bør gjøres så ubyråkratisk som mulig, f.eks. ved at visse velferd fremmende tiltak for levemiljø, fôr, transport og/eller slakt premieres i produksjonsstøtten.

Senterpartiet:

Senterpartiet vil fortsette å jobbe for god dyrevelferd, gjennom bl.a. å sikre et sterkt Mattilsyn, sikre at enda flere dyr får gå ute på beite og samarbeide med næringa om mål for kompetanse hos de som driver med husdyr.

Fremskrittspartiet:

FrP forutsetter at alle næringsutøvere som driver med husdyrhold, ivaretar dyrehelse og velferd. De som ikke klare det og hvor en kan forvente brudd på etterlevelsen av regelverket, mener FrP bør bli fratatt retten til å holde husdyr over kort eller lengre tid.

Kristelig Folkeparti:

Ja, god adferd bør stimuleres gjennom både regler og støtteordninger. Det må ligge som en forutsetning av dyrevelferdskrav er ivaretatt før tilskudd til drift og til bygging av for eksempel husdyrrom tildeles.

Venstre:

Ja. For det første vil vi innføre en standardisert merkeordning for matvarer slik at forbrukere kan få mulighet til å velge ut fra dyrevelferdshensyn. For det andre vil Venstre styrke tilbudet og etterspørselen etter økologiske varer. Dette vil vi gjøre ved å la det offentlige etterspør miljøvennlige varer og varer som er tilvirket med høye etiske og sosiale standarder. For å ha et varig dyrevern, naturmangfold og lokal mattrygghet er økologisk landbruk et viktig alternativ. Venstre har som mål at 17 prosent av matproduksjonen og matforbruket skal være økologisk i 2020.

Rødt:

Ja. Dette må gjøres ved å tilføre friske penger og målretta bevilgninger til disse formålene.

Arbeiderpartiet:

Ja, vi støtter at det over LMDs budsjett blir det gitt støtte til bl. a. dyrevernorganisasjoner. Når det gjelder støtte /virkemidler som går direkte til landbruket er vi positive til at det kan gis støtte til tiltak som fremmer god dyrevelferd, bl.a. til investeringer i nye driftsbygninger.

Sosialistisk Venstreparti:

SV vil at alt dyrehold skal foregå på måter som er forsvarlig. Derfor vil SV først og fremst jobbe for et forbud mot bruk av dyr som er avlet frem på en måte som gjør at de lider overlast fysisk og mentalt.

Høyre:

For Høyre er det en selvfølge at alle bønder som holder dyr skal sørge for god dyrevelferd. Å gi sine dyr gode kår skal ikke være relativt og avhengig av støtteordningene.

Undersøkelsen er initiert og gjennomført av arrangørene bak Dyreetikkonferansen – Rådet for dyreetikk (solveig-marie.stubsjoen@vetinst.no), Senter for utvikling og miljø (SUM), UiO (kristian.bjorkdahl@sum.uio.no), Minding Animals Norge (mortentoennessen@gmail.com) og Norges veterinærhøgskole (ann.margaret.grondahl@nvh.no). Foranledningen for undersøkelsen er Dyreetikkonferansen 22. august, samt et ønske om å klargjøre partienes standpunkter rundt dyrevelferd i forkant av valget 9. september.